

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีความมุ่งหมายในการวิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตร เรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซว แว่วหวาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร 4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรโดยนำข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนโยบายทางการศึกษา จากการวิเคราะห์หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร และความต้องการจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนวัดบ้านกรวด จำนวน 1 คน ครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 3 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 3 คน และภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 3 คน นำมาพัฒนาเป็นหลักสูตรฉบับร่าง และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่างและปรับปรุงโดยประมวลจากการตรวจสอบ นำหลักสูตรทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านกรวด อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยได้รวบรวมข้อมูลดังนี้

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 กลุ่มเจดีย์ยุทธหัตถี อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 11 โรงเรียน จำนวน 397 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดบ้านกรวด อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 20 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้สำรวจข้อมูลพื้นฐาน เพื่อนำไปใช้ในการร่างหลักสูตรฉบับร่างได้แก่
 - 1.1 แบบสัมภาษณ์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข รวมทั้งข้อเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็น ผู้บริหารโรงเรียนวัดบ้านกรวด ครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 10 คน

1.2 แบบสอบถามรูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซวแฉวหวานเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ

3. เครื่องมือประเมินทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน คือประเมินทักษะการปฏิบัติในระหว่างทดลองใช้ โดยประเมินทักษะการปฏิบัติจริง มี 5 ด้าน คือทักษะการร้องเกริ่น ทักษะการร้องเนื้อเพลง ทักษะการร้องรับลูกคู่ ทักษะการรำประกอบ และทักษะการกำกับจังหวะ ผู้วิจัยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ โดยอิงเกณฑ์การประเมิน(rubic) โดยใช้แบบประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยประเมินด้วยตนเองและแบ่งเกณฑ์การประเมินเป็น 4 ระดับคุณภาพ ดังนี้ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง

4. เครื่องมือการประเมินเจตคติต่อเพลงอีแซว คือการประเมินหลังใช้หลักสูตรซึ่งเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซวแฉวหวาน โดยใช้เกณฑ์การวัดเจตคติของลิเคิร์ต(Likert's Scal) 5 ระดับ

5. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร โดยดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

5.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

5.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซวแฉวหวาน โดยศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์แนวคิดของ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำหลักสูตร และศึกษาข้อมูลพื้นฐานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5.1.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนวัดบ้านกรวด ครูผู้สอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เป็นข้อมูลพื้นฐาน สอบถาม ความต้องการ ความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซวแฉวหวาน จังหวัดสุพรรณบุรี

5.1.3 สอบถามข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านกรวดที่เกี่ยวกับ สถานภาพทั่วไป ปัญหา ความต้องการและ ความจำเป็น ในการนำหลักสูตรไปใช้

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาสร้างหลักสูตรฉบับร่าง ประกอบด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร ขอบข่ายเนื้อหาสาระ ระยะเวลา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ การวัดผลและ การประเมินผล

5.2 ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จากการสอบถาม แล้วนำเสนอประธานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบข้อมูลเพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรฉบับร่าง และปรับปรุงแก้ไข แล้วส่งหลักสูตรฉบับร่าง ผู้เชี่ยวชาญในด้านหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญในด้านการวัดผลและประเมินผล และผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

5.3 ทดลองใช้หลักสูตร เรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซวแฉ่วหวาน ได้ดำเนินการดังนี้

ทดลองใช้หลักสูตร เรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซวแฉ่วหวานกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านกรวด อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 20 คน จำนวน 15 ชั่วโมง

5.4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน และแบบวัดเจตคติต่อเพลงอีแซว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (frequency value) ค่าสถิติร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติทดสอบที (t - test dependent) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงเป็นหลักสูตร

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา (Research and Development) ในการนำเสนอปรากฏผลดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ในการพัฒนาหลักสูตรเรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซวแฉ่วหวาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรี กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จากผลการศึกษาแนวคิดในการจัดทำหลักสูตรกับผู้ที่เกี่ยวข้อง จากการสอบถาม ปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน พบว่า 1) เป็นการอนุรักษ์ ส่งเสริมและสืบสานวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น 2) เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชน ความต้องการของท้องถิ่น ความต้องการของนักเรียน 3) เพื่อให้นักเรียนมีความตระหนัก เห็นคุณค่าและมีจิตสำนึกที่ดีต่อท้องถิ่น เกิดความรัก ความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนให้เพลงอีแซวดำรงอยู่คู่เมืองสุพรรณบุรีสืบไป

2. ผลการพัฒนาหลักสูตร เรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซวแฉ่วหวาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าการสร้างองค์ประกอบของหลักสูตรฉบับร่าง ผู้วิจัยได้นำผลแนวคิดทฤษฎี หลักการและข้อมูลพื้นฐาน โดยสำรวจ

ความต้องการ ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร เรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสาน เพลงอีแซวแฉวหวาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรีซึ่งโครงสร้าง หลักสูตรประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย คำอธิบายรายวิชา โครงสร้าง ขอบข่ายเนื้อหา ระยะเวลา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การวัดผลและการประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผนประกอบด้วย 1)แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับเพลงอีแซว 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องลักษณะคำประพันธ์ของเพลงอีแซว 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการฝึกปฏิบัติร้องเพลงอีแซว 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการใช้ภาษาทำรำประกอบเนื้อร้องเพลงอีแซว 5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องการเล่น เครื่องดนตรีประกอบการแสดงเพลงอีแซว 6) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องการเข้าวงแสดง เพลงอีแซวในโอกาสต่างๆ

ผลการประเมินหลักสูตรฉบับร่าง พบว่า หลักสูตรฉบับร่างมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 และมีความเหมาะสมในส่วนประกอบต่างๆในแผนการจัดการเรียนรู้

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตร จากการนำหลักสูตรเรื่องท้องถิ่น เรื่องการขับขานเพลง พื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซวแฉวหวาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้าน กรวด อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 20 คน ซึ่งมีครูและปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอด ความรู้ในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยการบอกเล่า การสาธิต และการฝึกปฏิบัติจริง และ จากการสังเกตพฤติกรรมและบันทึกการประเมินทักษะปฏิบัติงานของนักเรียน พบว่า นักเรียนมี ความสนใจใน ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันเป็นอย่างดี และนักเรียนมีทักษะการ ปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก

4. ผลการประเมินและการปรับปรุงหลักสูตร

ผลการประเมินและการปรับปรุงหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่ามี ค่าความสอดคล้อง(IOC) เท่ากับ 1.00 นั่นคือมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทในด้าน ต่างๆพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ ความเข้าใจก่อนและหลัง การใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้ หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร ที่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดให้ นักเรียนมี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของเพลงอีแซว ลักษณะทั่วไปของเพลงอีแซว ประวัติและผลงานของศิลปินเพลงอีแซว ตลอดจนขั้นตอนการแสดงเพลงอีแซว การประเมินด้าน ทักษะ พบว่า นักเรียนสามารถร้องเพลงอีแซว รำและเล่นเครื่องดนตรีได้ถูกต้องตามทำนองและ จังหวะ มีความสามารถในการแสดงออกมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแต่งคำประพันธ์ และ การประเมินผลด้านเจตคติ พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านอารมณ์และความรู้สึกที่ดีต่อ หลักสูตรเพลงอีแซวและเพลงพื้นบ้าน ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของเพลงอีแซว และมีความภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ในการจัดทำหลักสูตรเรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีสานแฉะแฉะหวาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประกอบไปด้วย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเพลงอีสานแฉะ สำนวนความต้องการจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีนโยบายทางการศึกษา มุ่งเน้นการกระจายอำนาจการศึกษาในท้องถิ่นและชุมชนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้สอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการ ของชุมชนและท้องถิ่นพร้อมทั้งมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพร้อมทั้งนักเรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริง และเรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว จะทำให้ นักเรียนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจและหวงแหนในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน โดยมีผู้ที่มีความรู้ความสามารถร่วมถ่ายทอด และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวัยผู้เรียนและเนื้อหาเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เน้นฝึกทักษะการปฏิบัติจริง และหลักสูตรที่ดีนั้นจะต้องสร้างขึ้นด้วยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีวรัตน์ สาลีประเสริฐ (2545, หน้า 165) ซึ่งพบว่า นโยบายของหน่วยงานต่าง ๆ กำหนดให้สถาบันการศึกษาองค์กรต่าง ๆ และชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พื้นฟู มรดกทางศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กานต์นารี เขียวพานิช(2547,บทคัดย่อ) เรื่องการพัฒนาหลักสูตรมัลติเทคกัน้อย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท้ายพิบูล (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 68) จังหวัดสระบุรี ซึ่งผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่า นโยบายของหน่วยงานต่าง ๆ ต้องการให้ชุมชนที่อยู่ในทุกส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยจัดการกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนตามสภาพปัญหาชุมชน ตามความต้องการของท้องถิ่นและความต้องการของนักเรียนและสอดคล้องกับหลักการเรียนที่ดีนั้นควรเรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปยังสิ่งที่ไกลตัว และยังเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทชัย หิรัญวงศ์ (2547, หน้า 105) พบว่าสถานศึกษาจะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่น เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเองและท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความรัก ห่วง แห่น และภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนและสอดคล้องกับงานวิจัยของสง่า แดงวงศ์ (2552, บทคัดย่อ) เรื่องการพัฒนาหลักสูตรการทอผ้าภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้านหนองกระทุ่ม สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่าสถานศึกษาควรจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น

2. ผลการพัฒนาหลักสูตร เรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซวแว่วหวาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรี กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผลการพัฒนาหลักสูตร พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรฉบับร่าง ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย จุดหมาย คำอธิบายรายวิชา โครงสร้าง ขอบข่ายเนื้อหา ระยะเวลา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การวัดผลและการประเมินผลซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ (2540 ก. หน้า 8-9) ระบุว่าองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงการ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาของวิชา สื่อการเรียนการสอน วิธีสอน การวัดผลและประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผนโดยนำหลักสูตรฉบับร่างและแผนการจัดการเรียนรู้ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องส่วนประกอบของหลักสูตรฉบับร่าง พบว่า หลักสูตรมีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 แสดงว่าเป็นหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมสอดคล้องกับผลการวิจัยของอุบลรัตน์ กิจไมตรี (2544, หน้า 104) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดเพลงอีแซว ภูมิปัญญาท้องถิ่นสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่าองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย คำอธิบายรายวิชา โครงสร้าง ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับหลักการและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรของปราโมทย์ จันทรเรือง (2550, หน้า10) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญประกอบด้วยหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นไปตามหลักการของการสร้างหลักสูตรเพราะแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตรได้ยึดหลักของการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler, 1950, p.1) ทาบา (Taba, 1962, p. 14) และโบแชมพ์ (Beauchamp, 1981, p. 107-109) ที่กล่าวว่าองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย เนื้อหาสาระและวิธีการจัดการเรียนการสอน จุดมุ่งหมายทั่วไป แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรเรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซวแว่วหวาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านกรวด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 20 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ พบว่านักเรียนมีความตั้งใจและสนใจในการเรียน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซวแว่วหวาน ในส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมา ความรู้ทั่วไป ลักษณะคำประพันธ์ การฝึกปฏิบัติการร้อง การใช้ภาษาทำรำ ประกอบเนื้อร้อง การเล่นเครื่องดนตรีประกอบการแสดง และการเข้าวงแสดงเพลงอีแซวในโอกาสต่าง ๆ ได้ถูกต้อง มีการฝึกนอกเวลาเรียน นักเรียนกล้าแสดงออก หากไม่เข้าใจก็จะซักถาม ผลการทดลองใช้หลักสูตรที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากขอบข่ายเนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียน ปราชญ์ชาวบ้านซึ่งเป็นบุคคลในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน

และเป็นสิ่งที่นักเรียนต้องการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ นอกจากนี้หลักสูตรเพื่อถ่ายทอดเพลงอีแซวที่สร้างขึ้นได้มีการเรียนแบบบูรณาการเนื้อหาพร้อมกับวิชาต่างๆ ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนาน กระตือรือร้น กับการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การปฏิบัติจริงในการร้องเกริ่น การร้องเนื้อเพลง การร้องรับเป็นลูกคู่ การรำประกอบท่าทางและ การกำกับจังหวะ การทัศนศึกษาดูการแสดงจริง การวาดรูปบรรยายสีซึ้งงาน การอภิปรายแสดงความคิดเห็น และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก และนักเรียนสามารถแสดงเพลงอีแซวต่อหน้าชุมชนได้

4. ผลการประเมินและการปรับปรุงหลักสูตร จากการนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับนักเรียนซึ่งมีการประเมินผลก่อนการใช้หลักสูตร ระหว่างการใช้หลักสูตรและหลังการใช้หลักสูตรพบว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอีแซวแฉ่วหวาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรี หลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลองใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร และระหว่างการใช้หลักสูตร พบว่านักเรียนสามารถบอกประวัติความเป็นมา ความรู้ทั่วไป ลักษณะคำประพันธ์ การฝึกปฏิบัติ การร้อง การใช้ภาษา ท่ารำประกอบเนื้อร้อง การเล่นเครื่องดนตรีประกอบการแสดง และการเข้าวงแสดงเพลงอีแซวในโอกาสต่างๆ ได้ถูกต้อง นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเพลงอีแซว ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ มีความเข้าใจ และมีทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเพลงอีแซว ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและมีเจตคติที่ดีต่อเพลงอีแซว ทำให้นักเรียนมีทักษะ สามารถเข้าวงแสดงเพลงอีแซวได้ และได้ร่วมแสดงเพลงอีแซวในโอกาสงานต่างๆ ใกล้เคียงชุมชน ทำให้นักเรียนมีรายได้และมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น นักเรียนมีความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอุบลรัตน์ กิจโมตรี (2544 ,หน้า 127-128) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการถ่ายทอดเพลงอีแซวภูมิปัญญาท้องถิ่นสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพลงอีแซว สามารถแสดงเพลงอีแซวได้และมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร ต้องปรับปรุงระยะเวลาให้มี ความยืดหยุ่นกับกิจกรรมการเรียนรู้ ใบบางให้มีความน่าสนใจ มีความเหมาะสมกับสถานภาพและความสามารถของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีวรัตน์ สาลีประเสริฐ (2545, หน้า 165) พบว่านโยบายของหน่วยงานต่างๆกำหนดให้ สถาบันการศึกษาองค์กรต่างๆ และชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟู มาตรการทางศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน และพบว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุอำเภออู่ทอง ก่อนและหลังใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กานต์นารี เขียวพานิช (2547, หน้า 93-100) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมัลติมีเดีย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสนใจตั้งใจให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี สามารถเป็นมัลติมีเดียแนะ

สถานที่ท่องเที่ยวในวัดพระพุทธรูปได้ กล้าพูด กล้าแสดงออก และมีความรู้เกี่ยวกับเรื่อง มัคคุเทศก์น้อย หลังใช้หลักสูตรสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ จตุพร จันทรเรือง (2549, ง) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง เพลงบอก เพลงพื้นบ้านภาคใต้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมี ผลการเรียนรู้เกี่ยวกับเพลงบอกก่อนและหลังใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 นักเรียนมีความสามารถในการร้องเพลงบอก และแต่งกลอนเพลงบอก มีความพึง พอใจต่อหลักสูตรในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เขาวนันท์ ชันชเกษ (2550, หน้า147-182) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม เรื่องเขียนพรรณาจังหวัดอุบลราชธานี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่นมีหลักการตอบสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียน และสอดคล้อง กับสภาพความต้องการของท้องถิ่น หลักสูตรท้องถิ่น มีประสิทธิภาพ 83.77/85.22 ซึ่ง สูงกว่า เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ และนักเรียนที่มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องเขียนพรรณาจังหวัดอุบลราชธานี มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วันดี จุพานิชย์ (2551, บทคัดย่อ) ศึกษา การพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่นเรื่องท่องเที่ยวเมืองแก่งคอย จังหวัดสระบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่า ก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทางด้านการประเมินทักษะการสื่อสาร ทางภาษาพบว่านักเรียนมีทักษะการสื่อสารทางภาษาดังนี้ ทักษะการฟังร้อยละ 77.65 ทักษะ การพูดร้อยละ 85.65 ทักษะการอ่านร้อยละ 71.56 และทักษะ การเขียนร้อยละ 70.61ซึ่งถือว่า ทักษะการสื่อสารทางภาษาอยู่ในระดับดี ส่วนด้านเจตคติต่อการเรียนรู้ต่อหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีเจตคติอยู่ในระดับมาก เนื้อหาสาระในหลักสูตรมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สง่า แดงวงศ์ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตร การทอผ้าภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้านหนองกระทุ่ม สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อำเภอเดิมบางนาง บวช จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้ หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินทางด้านผลงานของนักเรียนพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี ส่วนการประเมินด้านเจตคติ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาหลักสูตร เรื่องการขับขานเพลงพื้นบ้านสืบสานเพลงอี แฉวแฉวหวาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้สรุปเป็นข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้

เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรเพลงอีแซวไปใช้ได้โดยมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

1. ครูควรคำนึงถึงรายละเอียดต่างๆ ของหลักสูตรและเอกสารประกอบ หลักสูตรให้เข้าใจ สามารถนำหลักสูตรไปใช้เพื่อประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดกับนักเรียน
2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ในปริมาณที่เหมาะสม มีความน่าสนใจ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและมีภาพประกอบ เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน
3. ควรหาแนวทางและหน่วยงานในการส่งเสริมและสนับสนุนสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการแสดงเพลงอีแซว เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเอง
4. ควรมีเวลาในการฝึกฝนนักเรียนให้เกิดทักษะในการแสดงเพลงอีแซวอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ และหาโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมแสดงเพลงอีแซวนอกสถานที่บ่อยๆ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป สำหรับผู้สนใจที่จะสานต่อการพัฒนาหลักสูตร และส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม เพลงพื้นบ้านในท้องถิ่นต่างๆ ตามสภาพและศักยภาพของแต่ละชุมชน
2. ควรมีการวิจัยหลักสูตรเพลงอีแซวในระดับชั้นที่สูงขึ้น อาจทำให้ผลการปฏิบัติงานดีกว่าการวิจัยครั้งนี้
3. การวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มเวลาเรียนในกิจกรรมภาคปฏิบัติ เพื่อความเหมาะสมกับความสามารถและวัยของนักเรียน
4. ควรมีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นต่างๆ ที่ชุมชนหรือท้องถิ่นนั้นๆ มีความต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้